

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Având în vedere evoluția crizei economice în anul 2009, precum și extinderea acesteia în cursul anului 2010 România s-a angajat, prin semnarea acordurilor de împrumut cu organismele financiare internaționale, să mențină stabilitatea economică a României și să respecte țintele de deficit ale bugetului general consolidat în anul 2010.

Acest lucru este absolut necesar pentru diminuarea dezechilibrelor existente și menținerea deficitului bugetar în limite sustenabile de natură să creeze premisele relansării economice.

În acest sens s-au dispus o serie de măsuri de reducere a cheltuielilor bugetare, inclusiv a celor salariale, măsuri care s-au dovedit insuficiente pentru menținerea dezechilibrelor bugetare în contextul evoluției actualei crize economice.

Întrucât aceste măsuri s-au dovedit insuficiente pentru menținerea deficitului bugetar și pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin semnarea acordurilor de împrumut cu organismele internaționale, absolut necesare pentru asigurarea finanțării cheltuielilor publice și a menținerii încrederii investitorilor în climatul socio-economic românesc se impune, în regim de urgență, adoptarea de măsuri privind creșterea bazei impozabile, precum și majorarea cotei de standard pentru taxa pe valoarea adăugată.

Reglementarea acestor măsuri fiscale propuse prin proiectul de act normativ este determinată de:

- reevaluarea principalilor indicatori macroeconomici în contextul evoluțiilor economice și financiare recente;
- reglementarea și implementarea măsurilor de reformă impuse de recente evoluții macroeconomice, precum și a celor care fac obiectul acordului de împrumut încheiat între România și Fondul Monetar Internațional (FMI), Comisia Europeană, Banca Mondială și celelalte instituții financiare;
- ajustarea deficitului bugetar în corelație cu evoluția prognozată a

indicatorilor macroeconomici și cu măsurile instituite.

De asemenea, prin scrisoarea de somare, Cauza 2009/4524, Comisia Europeană atrage atenția Guvernului României asupra potențialei incompatibilități cu dispozițiile art. 49 din Tratatul privind funcționarea UE (TFUE) a anumitor prevederi ale legislației fiscale din România, în special prevederile art. 32 din Codul fiscal, conform cărora la stabilirea profitului impozabil al unei persoane juridice române nu se ține seama de pierderile realizate de sediile permanente din străinătate ale persoanei juridice respective, ceea ce constituie un obstacol la "libertatea de stabilire", interzis de art. 49 din TFUE.

Astfel, cât mai urgent posibil, este necesară eliminarea regimului fiscal diferit de deducere al pierderilor fiscale înregistrate de persoanele juridice care desfășoară activitatea prin intermediul unor sedii permanente situate în străinătate comparativ cu cele care dețin sucursale în România, în vederea evitării declanșării de către Comisia Europeană a procedurii de infringement împotriva României și implicit aplicarea de măsuri sancționatorii.

Descrierea situației actuale

1. În domeniul impozitelor directe

1.1. În domeniul impozitului pe profit/impozitului pe dividende

Pierderile realizate de o persoană juridică română prin intermediul sucursalelor naționale se compensează automat la nivelul persoanei juridice române.

Pierderile realizate de o persoană juridică română prin intermediul unui sediu permanent situat în străinătate se recuperează doar din veniturile obținute din străinătate, separat, pe fiecare sursă de venit.

În prezent, sunt scutite de impozit pe dividende, dividendele distribuite fondurilor de pensii facultative, respectiv fondurilor de pensii administrate privat, precum și organelor administrației publice care exercită, prin lege, drepturile și obligațiile ce decurg din calitatea de acționar al statului la acele persoane juridice române.

Persoanele juridice care înregistrează venituri din dividende, plătesc un impozit de 10%, din suma dividendelor distribuite.

1.2. În domeniul impozitului pe venit

În prezent, pentru stabilirea nivelului normei de venit aferente activităților independente desemnate potrivit nomenclatorului elaborat de direcțiile teritoriale nu există un plafon de venit minim.

Cotele forfetare de cheltuieli utilizate la determinarea venitului net pentru drepturile de proprietate intelectuală sunt de 40%, respectiv 50% pentru lucrările de artă monumentală aplicate la venitul brut, cu posibilitatea opțiunii pentru determinarea venitului net în sistem real.

În prezent nu sunt impozabile ca venituri din salarii tichetele acordate potrivit legilor

speciale.

Nu sunt incluse în categoria veniturilor salariale și nu sunt impozabile plățile compensatorii, acordate potrivit legii.

Nu sunt venituri impozabile dobânzile la: depozitele la vedere/conturi curente, depozitele la termen și/sau instrumentele de economisire, precum și dobânzile bonificate la depozitele clienților constituite în baza legislației privind economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ.

Impozitarea câștigurilor din transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise, se realizează diferențiat în funcție de perioada de deținere a titlurilor (365 de zile) prin aplicarea cotelor de 1% și respectiv de 16% asupra câștigului net anual. Plata anticipată de impozit datorată în cursul anului se stabilește prin aplicarea cotei de 1% asupra câștigului realizat la fiecare tranzacție.

Plata anticipată de impozit datorată în cursul anului, se stabilește prin aplicarea cotei de 1% asupra câștigului realizat din operațiuni de vânzare cumpărare valută la termen pe bază de contract, precum și orice alte operațiuni de acest gen.

Plafonul de venit neimpozabil de 600 lei se acordă pentru câștigurile din jocuri de noroc. Veniturile din jocuri se impun cu o cotă de 20% și respectiv 25%, aplicate asupra venitului net mai mic, respectiv mai mare, de 10 000 lei.

1.3. În domeniul impozitului pe veniturile nerezidenților

În prezent, legislația prevede scutirea veniturilor obținute din dobânzi la depozitele la vedere/conturi curente deținute de persoane nerezidente, a dobânzilor la depozitele la termen și/sau instrumente de economisire a persoanelor fizice nerezidente, precum și a veniturilor obținute de nerezidenți din România din transferul instrumentelor financiare derivate.

Veniturile din jocuri de noroc obținute de persoane nerezidente sunt impozitate în prezent cu o cotă de 20%. De asemenea, regimul fiscal aplicabil persoanelor fizice nerezidente care obțin venituri din transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cadrul societăților închise, urmează tratamentul fiscal al persoanelor fizice rezidente.

1.4. În domeniul taxei pe valoarea adăugată

În conformitate cu prevederile actuale ale Codului fiscal, cota standard de TVA pentru operațiunile impozabile care nu sunt scutite de taxa sau care nu sunt supuse cotelor reduse este de 19%.

Schimbări preconizate

1. În domeniul impozitelor directe se propun următoarele:

1.1. În domeniul impozitului pe profit/impozitului pe dividende

- Introducerea prevederilor referitoare la recuperarea pierderilor realizate de persoanele juridice române prin intermediul unui sediu permanent situat într-un stat

membru UE, A.E.L.S. sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii din profitul realizat de persoana juridică juridică respectivă. Prevederile legate de recuperarea pierderilor externe din aceeași sursă de venit au fost menținute doar pentru sediile permanente situate în alte state decât state membre ale Uniunii Europene/Asociației Europene a Liberului Schimb sau sunt situate într-un stat cu care România nu are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii.

- Clarificarea unor situații apărute în aplicarea prevederilor referitoare la impozitul pe dividende.
- Cota de impozit plătit de persoanele juridice pentru veniturile din dividende se va modifica de la 10%, la 16%.
- Alte măsuri tehnice generate de modificarea prevederilor Codului fiscal.

1.2. În domeniul impozitului pe venit

- Recalificarea oricărei activități care poate fi considerată drept activitate dependentă și includerea criteriilor necesare pentru efectuarea reîncadrării.
- Pentru veniturile de natură profesională, altele decât cele salariale, s-a prevăzut obligația plății de contribuții individuale de asigurări sociale de sănătate, de asigurări sociale și de somaj. Baza de calcul la care se aplică aceste contribuții este limitată la cinci salarii medii brute pe economie. Nivelul salariului mediu brut pe economie este cel stabilit prin legea bugetului de asigurări sociale.
- Stabilirea unui plafon minim pentru venitul net anual dintr-o activitate independentă determinat pe bază de norme de venit la nivel de un salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la momentul stabilirii normei de venit, înmulțit cu 12.
- Modificarea cotelor de cheltuielă forfetară acordată la calculul venitului net anual din drepturi de proprietate intelectuală în sensul diminuării acesteia de la 40% la 20% iar în cazul veniturilor de această natură provenind din crearea unor lucrări de artă monumentală de la 50% la 25%.
- Includerea în veniturile salariale a următoarelor sume acordate angajaților:
 - contravaloarea tichetelor cadou acordate potrivit legii;
 - contravaloarea tichetelor de creșă acordate conform legii;
 - contravaloarea tichetelor de vacanță acordate conform legii;
 - contravaloarea tichetelor de masă acordate potrivit legii.

Reglementările referitoare la contribuțiile sociale obligatorii aferente acestor tipuri de venituri salariale, prevăzute de Legea nr. 193/2006 privind acordarea tichetelor cadou și a tichetelor de creșă, de Legea nr.142/1998 privind acordarea tichetelor de masă și de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.8/2009 privind acordarea tichetelor de vacanță, rămân în vigoare, persoana fizică datorând pentru veniturile respective numai impozitul pe venitul din salarii.

- Includerea în veniturile salariale și impozitarea plăților compensatorii, acordate potrivit legii.

Reglementările prevăzute de legislația specifică referitoare la contribuțiile sociale

obligatorii aferente plăților compensatorii acordate potrivit legii rămân în vigoare, persoana fizică datorând pentru veniturile respective numai impozitul pe venitul din salarii.

- Impozitarea veniturilor obținute de către persoanele fizice rezidente sub forma dobânzilor la depozitele la vedere/conturile curente și la depozitele clienților constituite în baza legislației privind economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ, cu cota de 16%, indiferent de data constituirii raportului juridic.
- Impozitarea veniturilor obținute de către persoanele fizice rezidente sub forma dobânzilor pentru depozite la termen, și/sau instrumente de economisire, cu cota de 16%, indiferent de data constituirii raportului juridic.
- Unificarea cotei de impunere a veniturilor obținute din transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise la 16%, indiferent de perioada de deținere a titlurilor și reportarea pierderii nete anuale în următorii 7 ani fiscali consecutivi.
- Stabilirea și efectuarea de către contribuabili, în cursul anului fiscal, a plăților anticipate la sfârșitul fiecărui trimestru, în contul impozitului anual datorat.
- La calculul câștigului net și a impozitului aferent în cazul transferului titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise, pentru anul 2010, se aplică următoarele reguli:
 - pentru perioada 1 ianuarie 2010 – 30 iunie 2010 se determină câștigul net/pierdere netă aferent/aferentă acestei perioade în funcție de perioada de deținere și se asimilează câștigului net anual /pierderii nete anuale. Impozitul se determină prin aplicarea cotelor de impunere de 1% și respectiv 16% la câștigul net aferent perioadei, asimilat câștigului net anual.

Pierdere netă aferentă perioadei 1 ianuarie 2010 – 30 iunie 2010 asimilată pierderii nete anuale se compensează cu câștigul net asimilat câștigului net anual aferent perioadei 1 iulie 2010 – 31 decembrie 2010. Dacă în urma compensării rezultă pierdere, aceasta se reportează numai asupra câștigului net anual impozabil aferent anului 2011.

- pentru perioada 1 iulie 2010 – 31 decembrie 2010 regulile privind impunerea câștigului din transferul titlurilor de valoare, altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cazul societăților închise se aplică prin asimilare perioadei respective cu anul fiscal.
- Modificarea cotei de impunere anticipată a câștigurilor din operațiuni de vânzare cumpărare valută la termen pe bază de contract, precum și orice alte operațiuni de acest gen de la 1% la 16% pentru persoane fizice rezidente.
- Unificarea cotei de impunere pentru câștigurile din jocuri de noroc la 25%.
- Alte măsuri tehnice generate de situații apărute în aplicarea prevederilor Codului fiscal.

1.3. În domeniul impozitului pe veniturile nerezidenților

- Impozitarea veniturilor obținute din dobânzi la depozitele la vedere/conturi curente

deținute de persoane nerezidente, a dobânzilor la depozitele la termen și/sau instrumente de economisire a persoanelor fizice nerezidente, precum și a veniturilor obținute de nerezidenți din România din transferul instrumentelor financiare derivate.

- Unificarea cotei de impunere a veniturilor obținute din transferul titlurilor de valoare altele decât părțile sociale și valorile mobiliare în cadrul societăților închise la 16%.
- Se va acorda credit fiscal numai persoanelor fizice și juridice rezidente care obțin venituri din state cu care România are încheiate Convenții de evitare a dublei impuneri.
- Majorarea cotei de impunere a venitului obținut din jocuri de noroc de la 20% la 25% pentru persoane nerezidente.
- Alte măsuri generate de situații apărute în aplicarea prevederilor Codului fiscal și Convențiilor de evitare a dublei impuneri

1.4. În domeniul taxei pe valoarea adăugată, se propune majorarea cotei standard de la 19% la 24% pentru operațiunile impozabile care nu sunt scutite de taxă sau care nu sunt supuse cotelor reduse.

Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Influența la nivelul economiei naționale este pozitivă, însemnând în primul rând asigurarea de venituri pentru efectuarea cheltuielilor de investiții programate, fără creșterea deficitului bugetar.

În absența veniturilor rezultate din măsurile cuprinse în această ordonanță, respectiv 631 milioane lei pentru semestrul II al anului 2010 și respectiv 1327 mil lei la nivelul anului 2011, menținerea deficitului bugetar ar însemna o reducere a formării brute de capital fix cu 0,6 puncte procentuale și a produsului intern brut cu 0,2 puncte procentuale în anul 2010 și o reducere de 1,2 puncte procentuale a formării brute de capital fix și de 0,3 puncte procentuale a produsului intern brut pentru anul 2011.

Modificarea cotei standard pentru taxa pe valoarea adăugată, va avea ca efect obținerea de venituri suplimentare la bugetul general consolidat.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

În ce privește măsurile ce vizează persoanele fizice, impactul asupra mediului de afaceri este nesemnificativ. Impactul măsurii de majorare a taxei pe valoarea adăugată va fi negativ, existând riscul perturbării activității economice.

3. Impactul social

Fără veniturile suplimentare estimate a fi încasate, în condițiile menținerii deficitului bugetar, ar fi fost afectate circa 10.000 locuri de muncă.

În ce privește măsura majorării cotei de taxă pe valoarea adăugată, impactul este negativ, de natură să ducă la scăderea puterii de cumpărare a persoanelor fizice.

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

5. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

1. În domeniul impozitelor directe

1.1. În domeniul impozitului pe venit, măsurile fiscale au un impact pozitiv asupra evoluției încasărilor bugetare, astfel:

-milioane lei

	2010 (6 luni)	2011	2012	2013
Reducerea cotelor de cheltuieli forfetare la stabilirea venitului net din drepturi de proprietate intelectuală	+10,5	+22	+24	+25
Impozitare tichete creșă	+0,001	+0,003	+0,003	+0,003
Impozitare tichete masă	+345	+717	+600	+570
Impozitare tichete cadou	+45	+95	+55	+41
Impozitare tichete vacanță	+1,7	+3,6	+2,8	+2,3
Impozitarea dobânzilor la depozitele la vedere/conturi	+217	+440	+450	+460

curente și la termen				
Unificarea cotei de impunere pentru câștigurile obținute din jocuri de noroc	+3,5	+7,4	+7,9	+8,4
Unificarea cotei de impozitare la titlurile de valoare	-24	+40	+43	+47
Impozitarea sumelor reprezentând plăți compensatorii	+1,1	+2	+1,8	+1,6
TOTAL	+599,801	+1327,003	+1184,503	+1155,303

1.2. În domeniul impozitului pe profit, informațiile privind nivelul veniturilor și pierderilor realizate de sediile permanente situate în statele membre UE, A.E.L.S. și în state cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri, nu pot fi cuantificate.

1.3 În domeniul taxei pe valoarea adăugată, estimăm că majorarea va avea următorul impact asupra evoluției încasărilor bugetare pe 5 luni ale anului 2010:

Indicatori	Anul curent
3. Modificarea cotei de taxă pe valoare adăugată de la 19% la 24%	+3650 mil. lei

Secțiunea a 5-a **Efectele proiectului de act normativ asupra legislației in vigoare**

1. Proiecte de acte normative suplimentare

Modificarea normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal și a unor ordine ale ministrului finanțelor publice.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară

Prevederile actului normativ sunt compatibile cu legislația comunitară.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Modificările legislative nu contravin jurisprudenței europene.

4. Evaluarea conformității

Prevederile actului normativ respectă în totalitate acquis-ul comunitar în domeniul impozitelor directe.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a**Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ**

Proiectul de act normativ a fost transmis spre consultare și structurilor asociative ale autorităților publice locale, conform dispozițiilor HG nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Proiectul de act normativ se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice și s-a dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social la care participă reprezentanți ai organismelor interesate.

Secțiunea a 7-a**Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ**

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de OUG prin avizele nr.641/2010,667/2010 și 797/2010.

Secțiunea a 8-a**Măsurile de implementare**

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

